

РОЗУМІЙТЕ

Газета Верховної Ради України

№ 118 [618] • П'ятниця, 25 червня 1993 року • Ціна 15 крб.

ЧУДА НЕ БУДЕ, ХАЛЯВИ ТЕЖ...

Цитата дня

Сміливо й спільно наслідуючи процвітаючі країни Заходу, ми примушємо нашу економіку народити якесь диво за відсутності вагітності.
(З виступу на сесії Прем'єр-міністра України Леоніда Кучми).

ЦІНА ПОЛІТИЧНИХ ІГОР

Денне і вечірне
засідання 23 червня

Депутати продовжили обговорення питання порядку денного про виконання програми приватизації в 1992 та проект програми приватизації на 1993 рік. Опрану зазначити, що прийняття рішення з цього питання було відкладено. Виступаючи від імені тимчасової комісії, голова постійної Комісії з питань будівництва, критики та житлово-комунального господарства Валерій Череп порівняв кілька варіантів кооператив приватизації державних підприємств, вказав причини гальмування самого процесу роздержавлення, через які торік змінили власника менш як один відсоток підприємств.

(Закінчення на 2-й стор.)

Цифри і факти

За попередніми даними за 11 днів страйки тільки у Донецькій області загальною втратою становлять 117 мільярдів карбованців. Не аби що тисячі тонн коксу, сотні тисяч тонн залуни, сталі, прокату. У той же час страйкарі ангажують оплатити їм дні, які вони не працювали.

Володимир ПЕТРЕНКО.

Продиктовано в номер

Візит Прем'єра Росії

Вчора в Україну з офіційним візитом прибув Прем'єр-міністр Росії Віктор Черноміркін. Відбулася його зустріч з Президентом України Леонідом Кравчуком та Прем'єр-міністром України Леонідом Кучмою. Мета візиту — а ході переговорів досягти домовленості та підписати ряд угод щодо алмазної торгівлі, розподілу активів і пасивів колишнього Союзу, інших економічних питань.

Ще не вечір

Понад 40 підприємств Харкова, на яких трудиться близько 120 тисяч робітників, ачора припинили роботу. Зранку на центральній площі міста зібрався багатотисячний мітинг. До 12:31 години дня виступило десятків за два ораторів, яких натовп гаряче підтримував. Основні аспекти — набатів переважної більшості депутатів Верховної Ради України і Президента. Спроби деякого з виступаючих заклакати народ у «світле минуле» були відкинуті. Харків'яни за ринкової шлях розвитку України, але проти базарних методів його впровадження.

Прийнята революція про політичну незалежність України, але в економічному Союзі з колишніми республіками СРСР. Це залогом пропонується за місяць.

Колір співає і плаче

Державний музей українського образотворчого мистецтва дослідково і органічно підтверджує реноме закладу, гостинно відкриваючи для всіх цікавих і значних художників як минулих часів, так і нині сучасних. Позачергово тут розгорнуто експозицію творів Бажана, ашуківського Лубяського інституту прикладного і декоративного мистецтва. 43-річний художник артистично й розкуто розрізняє традиціоналізм значних уявлень про мистецтве освоєння дійсності. Своїми явлючаючим римова-ним живописним композиціями він засвідчує, що українська школа живопису йде в контексті світових художніх процесів.

Смерч • диверсанти

Він являється у Словаччині, «незаконно» перетнув кордон по території Ужгородського та Кам'янецького лісництва під Ужгородом. За 40 хвилин завадав понад 20 мільярдів карбованців збитку. Це — являється з коренем багаторічних дубів й буки, аржуванові шляхи, міст, ліній електропередач, порушень телефонний зв'язок. В одному з санаторіїв буря навіть підняла на кілька метрів вантажівку з алімпіонськими медальками. На щастя, обійшлося без людських жертв.

Допомога малоабезпеченим

Кабінет міністрів України постановив призначити і виплатити у червні 1993 р. громадянам з мінімальними доходами цільову грошову допомогу за травень ц.р. у розмірі, що не перевищує 6915 карбованців. Установлено, що право на отримання цільової допомоги мають непрацюючі громадяни (крім дітей, допомога яким призначається за Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми»), середньомісячний сукупний дохід яких у травні не перевищував 11515 карбованців.

Міністерство соціального захисту населення, Міністерство праці та Міністерство фінансів мають терміново повідомити органи, що призначають допомогу, про поради внесення змін до розрахунків при визначенні її розміру.

Трудовики збираються в «Славутич»

На 26 червня цього року в ПК «Славутич» у Києві заплановано установчий збір нового об'єднання громадян «Трудова Україна», до якого мають намір увійти громадянські і політичні організації лівого — соціалістичного і комуністичного — спрямування. За задумом організаторів акції, нове об'єднання захищатиме інтереси трудящих устаткування методами, політичними також. Перші ж спроби укоренити «Трудову Україну» на загальнодержавному рівні будуть напружені зими — на початку весни, але, як бачимо, «тепліше» трудовикам стало тільки літню.

Економіка

«Запоріжсталь»: курс на село

Про з'ясування гіганта української промисловості нашим кореспондентам розповідає народний депутат України, генеральний директор «Запоріжсталі» Віталій САЦЬКИЙ.

(Закінчення на 13-й стор.)

Фотокопак
Михайла САЦКА.

Абзац з листа

На очак багатомільйонного народу нині відбувається безпрецедентне пограбування України. Прочитав прості, грабійники не вважають її за свою. Тоді доми ми не проконюємо не поконюємо на світ очима українців, доми не перетворюємо з населення у народ, у націю, — держави а нас не бувають.

Володимир ПЕТРЕНКО.

Читайте в номері

9 — 12

СНІД-
кара
за
гріхи
наші?

ПЕРШІ ЗАГАЛЬНІ БЕЗПЕКА В ЄВРОПІ

У Києві 21—23 червня відбувся міжнародний семінар на тему «Україні і європейській безпеці», організований наразі Північноатлантичним альянсом в одній з країн СНД. З доповіддю про відкритті семінару виступив перший заступник Голови Верховної Ради України В. В. ДУРДІНЧЕНКО. Другою ж доповіддю з давном скороченням.

I.

Важку участь у семінарі, шановні гості, ми розцінюємо як свідчення високої поваги до молодого Українського держави. Широ айтися нас, виключно радю, що робота семінару буде результативною і корисною для всіх учасників.

Україна, винюючи волю свого народу, зробила історичний вибір і відповідою до Анта проголошення незалежності на 24 серпня 1991 року та результатів всеукраїнського референдуму вже майже два роки було суверену, демократичну, правову державу. Але, виваючи 139 країн, тощо вона впадено увійшла до міжнародного і європейського співтовариства.

Але, як і кожна молода країна, вона переживає нині непростий період становлення і утвердження державності. Він проходить не безболісно, часом за суперечливих процесів і тенденцій, але за послідовного і наполегливого прагнення до реальної незалежності (і економічної в тому числі) з глибокими успішними перетвореннями в Україні.

Україна вже має всі основні атрибути державності, зокрема і Збройні Сили, хоч державотворчі процеси ще не закінчили. Коротко надійшло наводимо.

Передусім ми нині активно працюємо над проєктом волею Конституції, розклад якого розпочинається на сесії Верховної Ради найближчим часом. Державна Конституція з ухваленням та затвердження національного законодавства, реалізуємо повномасштабну судову реформу.

Парламенту України вже заслухав у першому читанні і незабаром має затвердити Основні закони державної політики держави; проєкт Воєної доктрини. У стадії допрацювання перебуває Державна програма боротьби зі злочинністю. Розглядаються інші питання, пов'язані з державотворенням.

Але основний титар державотворення зараз лежить у сфері економіки, яка перебуває у кризовій ситуації. Розуміючи це, ми прагнемо знайти шляхи до виходу з неї. Девіз зрушення у справі розбудови зміцненої економіки має є. Йде процес перетворення в державній формі власності в інші форми шляхом вилучу підприємств, оренди земель і великих підприємств. Прийнято рішення про приватизацію 337 підприємств та провадження робота з підготовки приватизації: ще 248 об'єктів малої приватизації. В цілому готується до затвердження Державна програма приватизації.

По суті завершено комерціалізацію підприємств і організацій, державної торгівлі та громадського харчування.

Швидкими темпами пішла земельна реформа на селі. Кількість фермерських господарств протитом минулого року зросла в 4 рази і зараз становить 20,7 тисячі. Хоча це ще мало і маємо намір й надалі стимулювати цей процес.

Відбуваються зрушення й у сфері зовнішньоекономічної діяльності. Вони полягають у тому, що законодавча база для їх розширення є. Назву ліній деякі моменти.

На сьогодні в Україні функціонує близько 650 сильних підприємств. У минулому році зареєстровано 3340 винахідів, видані ідентифікаційні інвестиції в індустрію тільки в 1 кварталі — майже півтора тисячі. В Україні зареєстровано 368 представницьких офісів із 45 країн світу.

Всі це — лише початок великої роботи, щоб прийняти надійні рішення, подолати інфляцію, енергетичну кризу, стабілізувати і реформувати економіку.

Нещодавно на сесії Верховної Ради України було заслухано звіт Кабінету Міністрів України, доповіді Президента і Голови Верховної Ради з цих питань. Визначено конкретну програму дій на перспективу.

Але у процесі державотворення ми стикаємося з серйозними тенденціями і проблемами, що впливають на соціально-політичну ситуацію в Україні. Дозвольте стисло окреслити їх.

Перша. Це розробка основних положень довгострокової стратегії розвитку України. Треба чітко відповісти на конкретні запитання: куди ми йдемо, що для цього треба робити, якою мірою обрані шляхи відповідають інтересам і сподіванням всіх верств населення суспільства України.

А це, звичайно, має передусім дістати реальне відображення у новій Конституції України. В відсутність сьогодні гостро відчувати, не даємо результативно рухатися вперед, переборювати труднощі і проблеми перехідного періоду.

Вихід ми бачимо у тому, щоб уже найближчими днями провести обговорення в парламенті проєкту, підготовленого Конституційною комісією. Не виключено при цьому можливість внесення на всеукраїнський референдум дискусійних основних моментів проєкту Конституції.

Друга. Ми хочемо побудувати економіку, спрямовану на задоволення потреб нашого народу. Економіку, яка має враховувати економічні зв'язки в рамках СНД і реальні можливості інвестування в неї напівпау Заходу.

Але підтримуємо, що нам сьогодні доводиться бути у скрутній ситуації, бо водночас треба розв'язувати двоєдине завдання — стабілізацію і реформування економіки. З цієї метою шукаємо неординарних шляхів розв'язання його.

В цілому ми зараз істотно коригуємо порядок і послідовність проведення реформи. Прагнемо проводити її більш продумано і звязано, навчаючись на аласких помилках.

Третя. Ниття вимагає від парламенту, уряд, щоб більш систематично, продумано і відповідально були їхні дії щодо соціального захисту населення у перехідний період. Ми не маємо більше запасу терпіння у людей, не можемо перейти грань, за якою настає ситуація, де майже цілком зникає верства населення. Серйозний розгляд цих питань відбувся минулого тижня на сесії парламенту у зв'язку зі страйком шахтарів, металургів та деяких інших категорій населення. Серед інших важливих рішень прийнято і постанову про проведення 28 вересня ч. р. всеукраїнського референдуму щодо довіри (недовіри) Президенту, Верховній Раді України. У разі вираження недовіри будуть відповідно до чинного законодавства призначені анбори.

Не роблячи прогнозів, хочу сказати одне: призначення референдуму має підготувати всі владні структури країни до більш енергійної роботи як щодо соціального захисту населення, так і до більш ретельної і послідовного проведення ринкової реформи.

Четверта. Становлення України як самостійної держави зумовило появу геополітичного чинника як важливого умови її функціонування і розвитку.

За цих умов для нас найбільш актуальними є такі завдання:

— у галузі зовнішньої політики — реалізація аласот стратегії поведінки на міжнародній арені відповідно до Основних напрямів зовнішньої політики України, схвалених парламентом, і доповіді Президента України, виготовленої на сесії з даного приауду;

— у сфері зовнішньоекономічної діяльності — поперше, визначення закордонних суб'єктів господарювання, які найбільш органічно можуть взаємодіювати з економікою України, і встановлення з ними відносин стратегічного характеру; і по-друге — активний пошук закордонних партнерів для швидких інвестицій у вітчизняне народове господарство, торгівлі з тим, що має сьогодні Україна.

У цілому перед нашою молодого, але великою центральноевропейською державою сьогодні стоїть багато складних проблем: безпеки, територіальної цілісності України, економіки, крім нас. Ми це розуміємо. Віримо у свій працелюбний народ і сподіваємося на його підтримку. В той же час ми повністю усвідомлюємо відповідну співробітництва в політичній і економічній сферах з усіма країнами, які виявляють до цього добро волю.

II.

Як і кожну державу, Україні турбують проблеми її безпеки, захисту національних інтересів. За надійний гарант незалежності, безпеки, територіальної цілісності України авжежмо аласі Збройні Сили. Розбудову їх ми проводимо на міцній правовій базі.

Верховна Рада України за неповні два роки прийняла два пакети основних документів у військових питань, зокрема Концепцію оборони та будівництва Збройних Сил України; закон «Про оборону України», «Про Збройні Сили України», «Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей». «Про загальний військовий обов'язок і військову службу» та понад двадцять інших законодавчих актів, які регламентують військове будівництво незалежної держави.

Таким чином, наш підхід до створення власних Збройних Сил забезпечений у правовому і в соціальному плані. Парламент України прийняв рішення про це не тому, що ми виплизуємо мілітаристські наміри, а тому, що Збройні Сили — обов'язковий атрибут будь-якої сучасної держави.

Стратегічно бачучи в центрі Європи, Україна хоче бути нейтральною, демократичною, безсмертною миролюбною країною європейського різня, зробити свій особливий внесок у встановлення миру, безпеки та стабільності в регіоні, захистити гілку місце у світовому співтоваристві. Про це свідчать і розроблений нами проєкт Воєної доктрини України. Суть його основних положень полягає у наступному:

По-перше, самої безпеки України розглядають як складову частину міжнародної безпеки, виключаючи зі свого геополітичного становища. Тому головними зданнями доктрини є відвернення війни і збереження миру, що узгоджується з тенденцією сучасного міжнародного життя.

По-друге, доктрина має судо оборонний характер. Україна, визнаючи пріоритет загальнолюдських цінностей, готова зробити свій внесок у будівництво світового правопорядку на основі взаємного довіри, добросусідства, розумних компромісів і балансу інтересів. Тому вона відмовляється від війни як засобу досягнення власних національних цілей та інтересів, вис-

тупає за розв'язання всіх міжнародних протиріч тільки мирним шляхом, політичними засобами, виключає воєнне втручання у внутрішні справи будь-якої країни.

По-третє, Україна хоче будувати суцільно міжнародні відносини на основі взаємного врахування інтересів національної безпеки інших держав і принципів неупередженості народів. Реалізуючи цей зовнішньополітичний курс, вона не ставить собі за мету досягнення військової переваги над іншими країнами чи їх союзниками, виступає за паритетне і збалансоване спорочення всіх видів озброєнь, створення зон ідеїтальної безпеки, якщо це не ущемлює Пів національних інтересів.

По-чверте, виходячи з можливого характеру сучасної війни і наслідків для всіхого людства наслідків ядерної війни, Україна вважає застосування ядерної зброї у військових цілях неприпустимим.

По-п'яте, наша держава вважає за неприпустиме ескаляцію будьякого збройного конфлікту у напрямі чи протилежній формі і в разі його виникнення на моральному Українці прагматично мають засоби долати його локалізацію під егідою ООН.

Ми розуміємо, що в разі події останніх років, які зробили істотний вплив на карту Європи, однією із найбільш значущих з геополітичної точки зору є проголошення незалежності України. Але П особливості є унікальні геополітичне становище. Ми також розуміємо, що, заважаючи на це, світ турбує, яким буде військовополітичний курс молоді держави.

Тому ми щиро й відверто зв'язали свою сату про наші чисті наміри, у тому числі щодо зміцнення своєї незалежності і гарантування національної безпеки, які закладені в проєкті Воєної доктрини України.

Звертаю вашу увагу, що розбудова власної армії вимагає глибокої реорганізації наявного в Україні угруповання Збройних Сил. Як сила і чинність перешкоди потребують України, якщо араховується основне положення військово-політичного курсу України: та проєкту Воєної доктрини. Тому ми вже зараз здійснюємо докорінні зміни у військовій сфері.

В результаті завершення всіх реформ угруповання військ стане значно меншою чисельністю, але буде достатньо для захисту від агресії, забезпечення незалежності і територіальної цілісності України.

Представники Збройних Сил України мають сьогодні робляти реальний внесок у зміцнення безпеки в Європі. Маємо намір збільшити кількість у складі миротворчих сил ООН на території колишньої Югославії.

В перспективі Збройні Сили України матимуть у своєму складі три види: Сухопутні війська з завданням наземної оборони, Військово-повітряні сили з завданням оборони повітряного простору, Військово-морські сили.

Остаточне рішення щодо їх структури та чисельності прийме Верховна Рада України. Але безумовно одне: ільською вони будуть значно менші, ніж є. Це стане ще одним підтвердженням миролюбності нашої держави, що, сподіваємось, глибоко оцінить світ.

Крім розбудови Збройних Сил, Україні доведеться розв'язувати складні проблеми внутрішнього життя, пов'язані з інверсією оборонної промисловості.

(Закінчення на 4-й стор.).

СУЧАСНА УКРАЇНА В ЄВРОПІ

(Закінчення. Початок на 3-й стор.).

Хочу зауважити, що масштаби та глибина озброєння комерсії значно відрізняються від основних вимог до військової безпеки України, можливостям оборонної промисловості, технологіям виробництва озброєння, техніки для національної армії.

Давати про реальне забезпечення державної суверенітету та політичної незалежності, збереження територіальної цілісності та недоторканості кордонів, Україна вважає, що джерела воєної загрози повинні бути не внутрішні. Основними причинами війни та військових конфліктів можуть стати економічні, політичні, територіальні, національно-етнічні, релігійні та інші протиріччя між державами не завжди розв'язують мирними шляхами. Ми є сторонниками цього.

Тому Україна вважає за необхідне мати як власні Збройні Сили для гарантування національної безпеки, які складаються з військових обов'язків, так і національну оборонну промисловість, яка забезпечувала б потреби в озброєнні національних військ на випадок необхідності для стримування та відбиття воєнної агресії. І не більше.

За рязного (в три рази) зменшення виробництва військової техніки і озброєння оборонної промисловості торік значно зросли обсяги виробництва цивільної продукції. Темпи її зростання склали 115 відсотків. Це досить надійно і правильно обраної підходу до організації і проведення комерсії.

Для глибокого нерозривних підприємств попра всі інші сфери економіки: торгівлі, промисловості і централізованих джерел виділено досить великі кошти для соціального захисту, підтримки соціальної сфери, а також для здійснення наступних кроків щодо перепрофілювання виробництва.

Комерсії зорієнтовано на випуск цивільної продукції, яка необхідна заради народному господарству найбільш швидко мігрозити. Це означає, що комерсії дає змогу уникнути хаосу в перебудові воєнної промисловості і забезпечити більш ефективний розподіл і використання фінансових та сировинних ресурсів.

Але заставки перепрофілювання заставою з винористичності старої організаційної структури вимагає додаткових інвестицій на основі випуску цивільної продукції. Перехідний період від економіки в централізованих управліннях до ринкової економіки утворився, але процес перебудови, процесів. Слід наголосити, що створення елементів ринкової економіки, підприємницьких структур відбувається досить повільно, і в тому числі комерсії, в тому числі комерсії, недостатні.

Проведення комерсії одночасно зі створенням основ ринкової економіки без міжнародної допомоги майже неможливо на першому етапі довгого строк.

III.

Тепер щодо ядерної зброї. У певній частині світової громадськості склалася думка про те, що в ході розпаду колишнього Союзу і створення нових держав, в тому числі і суверенної України, виникло як мове виникнути часткове або повне «розпадання» системи контролю за зброєю, яка розміщена на її території. Це не відповідає дійсності.

Ми розуміємо заповненість світової громадськості долею ядерної зброї, розташованої на території України, та гарантування ядерної безпеки під час обслуговування цієї зброї. Тому ще раз припинюю наголосити на тому, що не допустимо розповсюдження ядерної зброї та її складових у «третьі» держави, нехизь

ньо було б дотримуватися положень Різкої (1968) про нерозповсюдження ядерної зброї, активізація діючих заходів на гарантування ядерної безпеки. І міжнародного співтовариства, європейського зокрема, нічого не є стратігією.

Ми додержуємо міжнародних угод. Цього сприйняття і доможетості, ми досягли між Президентом України і Росією під час зустрічі 17 червня ц. р.

Зараз у парламенті України йде розгляд питання про ратифікацію Договору про скорочення і обмеження стратегічних наступальних озброєнь про нерозповсюдження ядерної зброї.

Підходимо ми до цього задоволено, відповідально і серйозно. У рамках парламентської практики працюють над цими документами тисячова депутатська робоча група і постійні комісії Верховного Ради. Проведено численні парламентські слухання з участю фахівців з основних проблем. В цілому йде корисна парламентська процедура, яка потребує відповідного процесу.

Зрозуміло, що під час цього як депутати, так і громадськість висловлюють всілякі думки, пропозиції. Але всі вони виходять з інтересів України. На Раду України являється відповідальність перед своїм народом за те, щоб усі елементи Договору про стратегічні наступальні озброєння, й самостійного протоколу до нього та Договору про нерозповсюдження ядерної зброї були якнайповніше виконані, щоб були проваджені всі можливості для участі України в реалізації всіх міжнародних документів, в першу чергу для її воєнної і економічної безпеки. Це означає, що Україна зобов'язана утримувати у зв'язку з узяттям на себе зобов'язань.

У цьому зв'язку ще раз нагадаю. Вперше держава, яка разом з іншими державами — правонаступницями колишнього СРСР має право бути ядерною, добровільно взяла на себе зобов'язання не використовувати ядерну зброю, яка їй належить і яка тільки передає під оперативне управління Об'єднаним Штатам і Союзом. Стратігічними Силами СНД, а тепер — Російською Федерацією.

Відмовляючись від ядерної зброї, цього безумовно ефективного засобу стримування будь-якого потенційного агресора, Україна має безперечне право отримати від ядерних держав ефективний, реальний гарантії від національної безпеки.

Президент України, Верховна Рада України вже широко розклали цю тему. Тому зупиняюся лише на основному.

Перш за все йдеться про юридично зобов'язання політичних документів, прийнятих на найвищому рівні ядерних держав: США, Францією, Великобританією і Китаєм, про те, що ці держави не застосовуватимуть ядерної зброї проти України, не застосовуватимуть її проти неспівзв'язаних збройних сил або погрозу силою, будуть утримуватися від економічного тиску для розв'язання будь-яких інших питань, пов'язаних територіальною цілісністю і недоторканістю кордонів України. Як ми знаєте, деякі країни, зокрема з боку США, інших держав, хоча і не виконують цих зобов'язань, але міністр оборони США Лес Елліс під час приїзду в Київ. Є і нові позитивні кроки Росії, ступ яких у тому, що Російська Федерація до ратифікації Договору про СНО-1 надасть Україні гарантії безпеки, які набувають чинності після ратифікації Верховною Радою України цих документів.

Але ми, йдучи назустріч сподіванню міжнародного співтовариства, у свою чергу хотіли б якнайшвидше також мати практичний результат від переговорів з реальні, юридично і політично виражені гарантії.

Важливою проблемою є питання про здійснення фінансування програми скорочення та ліквідації ядерних озброєнь в Україні.

Виходячи з того, що знищення ядерної зброї, розташованої на території України, веде до зменшення загальної містотності і безпеки, в чому зайнявнене вже людство, ми маємо право розраховувати і розраховуємо на реальну, адекватну нашим витратам, допомогу у вирішенні цієї зброї в бажу міжнародного співтовариства. Це веро, не шантаж, як дехто говорить, а цілком діловий підхід.

Ми відані Сполученими Штатами, які запропонували надати нам фінансову та технічну допомогу в розмірі 175 млн доларів для знищення ядерної зброї. Але, звичайно, ця сума далеко не покриває всіх очікуваних витрат України — більш як 3 млрд доларів, і ми сподіваємося, що інші держави світу, в першу чергу ядерні, теж приєднаються до США в цій справі. Ми вже неодноразово виконували цілі, ми докладали для цього зусиль. Його, Федеративній Республіці Німеччині, поки що не бачимо активного зворотного руху і відлугу з інших країн.

Ми не можемо не розраховувати економічного фінансування України. Вона складає. На сесії Верховного Ради України я викладав офіційну точку зору про необхідність ратифікації. Але ми люди ділові, і якщо з'явиться хоча б одна можливість, ми не відмовимося від неї, а передусім про виконання Договору. Так-от, у вищій несприятливій економічній ситуації у нас нема достатніх коштів, щоб задоволювати їх у зв'язку з ядерною зброєю. Необхідні не обидви, не апазнення, а реальна матеріальна допомога всіх зацікавлених країн.

Питання ратифікації пов'язане з серйозними проблемами, які виникають щодо розв'язання. І ми хочемо їх розв'язати, але за підтримки і розуміння світового співтовариства. Це справді може стати історичним кроком до зміцнення безпеки Європи.

Світове співтовариство вступає зараз в епоху новий етап свого розвитку. Закінчається «холодна війна». Припинено протистояння військових сил, зникла загроза виникнення Європи зокрема в Центрально-Східній. Але аналіз подій свідчить про те, що вони все ще є вузли напруженості на європейському континенті. Це покладі, а тому числі й зброї, містотності. Тобто за всіх позитивних змін заради нас маємо у світі безпечне суспільство мирних і спокійних регіонів із зовнішньої нестабільності. Тому ми не політичну ситуацію, не веродоповищені ха-ратери тих явищ, які спостерігаються в сходу в різних регіонах і, зокрема в Європі.

Дозволяє в цьому зв'язку зупинитися на ряд питань загальноєвропейської безпеки.

Внаслідок подолання розколу Європи виникли нові, сприйнятні умови для формування ефективного, справді загальноєвропейської системи безпеки на континенті. Необхідно у створенні такої системи змусована як потреби історичного моменту, так і виникненням вже на сучасному етапі цілого ряду кризових і конфліктних ситуацій, що призвели в деяких випадках до кривавих «малих» воєн, і становлять потенційну загрозу загальному миру в регіоні.

Україна глибоко зацікавлена у створенні загальноєвропейської системи загальноєвропейської безпеки, оскільки розпадає її на запоруку своєї власної безпеки.

Найважливішою за складом учасників європейською структурою сьогодні є Рада з безпеки і співробітництва в Європі (НБСЕ). Тому, на мою думку, було б цілком природно і логічно, якби саме в її рамках і формувалася

набувта оповелена система загальноєвропейської безпеки.

З другого боку, як свідчать історичні досвід і практика співробітництва, створення загальної системи безпеки в Європі буде неможливо без провідної ролі участі в ній таких традиційних організацій, як НАТО, Європейське співтовариство та інших. На наше переконання, вони мають становити важливу одну ланку всієї загальноєвропейської безпеки. Отже, головне питання полягає, очевидно, в тому, щоб знайти прийнятні шляхи поєднання діяльності згаданих організацій з НБСЕ.

Останніми роками здійснено ряд кроків у напрямку формування системи загальноєвропейської безпеки. Створено Раду Північноатлантичного співробітництва. Форуму, подвійного розширення діалог і зміцнення довіри між колишніми членами супротивних військово-політичних блоків.

Істотним внеском до розв'язання системи загальноєвропейської безпеки є рішення Хельсінкської зустрічі НБСЕ торік та засідання Ради НБСЕ в Стокгольмі, спрямовані на формування в рамках НБСЕ системи ринкового попередження, відвернення та врегулювання політичних криз і конфліктів.

Велике значення має прийнятий в Стокгольмі пакт рішень, що розширюють можливість мирного розв'язання спорів. 15 грудня 1992 року України, разом з 28 іншими державами, поставили свій підпис під Конвенцією з примирення і арбітражу, а який вбачає серйозний, важливий для розв'язання гострих проблем сьогодні.

Отже, процес формування важливих елементів загальноєвропейської системи безпеки, пакт рішень, Конвенція, і це, звичайно, з позитивним чинником, Україна не тільки готова брати в цій діяльності активну і конструктивну участь, а вже реально робить свій внесок.

Звичайно, є проблеми, які слід спільно розв'язувати. Маю на увазі, що за сучасних умов є гостра потреба в адекватній підході до питань безпеки. Якщо раніше переважали військові аспекти, блокове мислення, то зараз треба реалізовувати таку стратегію безпеки, котра охоплювала б усі складові проблеми підтримки стабільності, у тому числі в Східній Європі — політичні, економічні, екологічні та військові.

Якщо говорити про Україну, то для неї важливо, щоб після періоду міжнародного дипломатичного визнання настав час розширення конструктивного співробітництва, доступу до загальноєвропейських ринків і, звичайно, більш відчутної допомоги у ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Це перше.

По-друге, потрібна така стратегія безпеки, яка б могла б включити загальноєвропейським державам весті ефективний політичний діалог і виявляти діючих заходів щодо відвернення та припинення конфліктів.

По-третьє, може бачення безпеки, яке ми утверджуємося на нашу думку, полягає у розв'язанні завдання щодо підтримки демократичних перетворень в європейському регіоні в цілому і в Центрально-Східній Європі зокрема.

І по-четверте, нам вже сьогодні треба думати про те, як перейти від проблем безпеки на європейському континенті до системи безпеки в усьому світі.

На цьому дозволяє завершити свій вступ про сучасну Україну і безпеку в Європі.

Ще раз бажано учасникам семінару підійти робити.

Дякую за увагу.

Продиктовано
в номер

Вже й по вусах текло, а до рота не втратило

Якщо час, завдяки свіжому вітру перемін, радощі Галицький Криворізького району на Дніпропетровщині вже «за широкою спиною» коханої жінки заводу, адже за часів його аграрним цехом. Тому майже на відчуження тварин реформних на зручності. Роза вітрів, проте, як скоро піднесла сюрприз — обсяги продукції, в відповідь їй прибули почали скорочуватися, утримувати аграрний цех, майже, стало на по кишені. І, з'явився постановою представника Президента в районі повернути галицький у підприємстві РАПО. На погодилися сільські трударі, і щоб на підмоги репутацию а охак громадськості розсудили, заявили про свою готовність застрахувати з 28 червня. Як повідомити телефоном в редакцію, вони відмовляються ходити за худобою, працювати у полі і так і інше.

Оборона пішла в наступ

У Львові працює виставка «ГАЛ-ЕКСПО-93» за участю понад 60 підприємств оборонного комплексу з України, Польщі, Словаччини, Угорщини. Ця перший виставочний досвід, який дає можливість комерційним підприємствам, що паралиши на анікус побутової техніки, загубив мало механізації, організатори народного споживання. Організатори виставки — товариство «ГАЛ-ЕКСПО», український НДІ заїзноїної промисловості-інноваційна компанія «Алтер». Створена сім місяців тому форма європейського типу «Алтер» репрезентувала на виставці продукцію ВО ім. Королюва, ВО ім. Артема та інших подолки закритих підприємств аерокосмічної, радіоелектроніки, суднобудівної та інших галузей. «Алтер» орієнтує на потреби вітчизняного і зарубіжного ринку.

На біржах світу (станом на 23 червня)

Нью-Йорк. Банківська корпорація «Сібікс» повідомила такі курси іноземних валют щодо долара США. Німецька марка коштує 1,6965 долара США, англійський фунт стерлінгів — 0,6770, французький франк — 5,7095, японська йена — 110,96 долара США. Лондон. За 1 фунт стерлінгів дають 1,4707 долара США, 2,5039 німецької марки, 162,37 японської йени, 8,4205 французького франка. Токіо. На годинний валютний біржі зафіксували такі курси іноземних валют: 1 долар США коштує 111,80 йени, англійський фунт стерлінгів — 167,65, німецька марка — 66,03, французький франк — 19,82 йени.

Навчаються вчителі іврита

Сьогоднішня пропущена «останній дзвоник» в Київському педагогічному училищі № 3. Останній день навчального року ахвоваців навчального закладу провели... в українсько-юдишній театральній івритів. Вони переглянули п'єсу Шолом-Алейхема «Тав-с'молічниц» з Богданом Ступаків у головній ролі. — Минулого року Об'єднання релігійних громад іудейського віросповідання в Україні відкрили цей факультет в третьому відділенні — ректором президент Об'єднання М. Дубинський. Він глибоко знав іврит і вступивши сюди на навчання ї опановують науку предків та поглиблюють — анімістичку. У Києві ними діють ще два навчальних заклади. Це — єврейсько-іудейсько-юдишній, де 150 дітей вивчають іврит у групах та початкових класах. А у середній школі № 204 створено єврейські класи.

Кінець страйку — не кінець світу

По Лутанську пішли чутки: страйкувальні шахтарі де-не-де повилабили віски у комерційних кіосках. Справді, віска побиті, але ж чи шахтарі?

Чому постало таке питання кохати? Можливо, тому, що шахтарі першим пунктом вимагали ліквідації усіх комерційних структур, вигнати осіб «кавказької національності» з ринків. А може нудулюючи на мітингах шахтарів ще спало на думку. Ось і на останньому мітингу на площі перед будинком обласної держадміністрації мікрофон став справді вішним, коли б не сказати нічим. Під час тривалих п'ять годинних і читав свої податічі вірші «невишнаний геній», го члси говарі-

Ситуація

ства «Прогіс» хвалив культуру і дешеві продукти на Західній Україні...

На солідній відстані від мітингових комуністів розповсюджували актус нову газету «Болышених». Тересивили свої представники церкви біля хреста, на що шахтарі реагували з усмішкою: «Бред сивих кобылен».

Хто порухався швидко у комерційних кіосках віднаслідок пізнис, але стало ясно, що шахтарі можуть обійтися без подібних засобів. Вже в минулі вихідні діла на ринках міста «кавказів» поменшало. Почало діяти розпорядження

представника Президента в області Е. Хандока «Про додаткові заходи щодо посилення боротьби із злочинністю, захисту прав і законних інтересів жителів області». У ньому говориться про те, що більшість прибулих до нас із інших регіонів громадян ведуть паразитичний образ життя.

Прийнято в області і ряд інших важливих документів, які повинні навести порядок на споживаючому ринку, посилюють боротьбу із злочинністю. Комерсанти селять віска. Депутати і робітничі лідери складають повноваження...

Анатолій
КОБЕЛЬНИК

Лутанськ.

Щось новеньке

Жар-птиці два крила

Знається, ділові люди України починають освоювати площини з клондайк бізнесу — рекламу. Але нею поки що займаються швидко таланти самостійно, ніж професійні спеціалісти, справжні фахівці. Тут, що дуже важливо озвучили, що для жар-птиці має два крила — маркетинг і журналістика. А от як скористатися крилами для злету — авалює не всі.

От за цю важливу справу і вийшла спеціалісти вийшої школи реклами, створеної при інституті журналістики Київського університету. Цікаво, що 26 адвотів нинішніх вивушених факультету журналістики обрали темою своїх дипломних робіт проблеми реклами.

А пройшли вони спеціальні курси саме у вийшій школі реклами, яка має три секції: програми підготовки. За першою навчаються студенти факультету журналістики, які одержуват тут віс не одну додаткову освіту. Друга — передбачає підготовку кадрів для державних телерадіоорганізацій із догварій онові.

Незалежно у вийшій школі реклами відбуваюся засідання круглого столу, на яке запрошені спеціалісти українських рекламних агентств. Вони говорять про проблеми, що виникають під час готування рек-

Вітасмо

Вікно буде з алюмінію

60 років аніюється Запорізький алюмінієвий завод. Указом Президента групи працівників підприємства назвали почесні звання «Заслужений мстатр України і «Заслужений працівник промисловості України».

Запорізький комбінат — єдине а Україні підприємство, де виробляють алюміній. Щоб не продавати його сировину, керівництво підприємства створило мережу заводів-супутників а Одесі, Бердянську, Броварах, де а алюмінію виробляються, зокрема, двері та вікна. Аллюмін, що заміняє гостродержавні дерев'яні.

Яків ІВАНЕНКО.

Запоріжжя.

Свято козацької слави

Мабуть, кілька століть не бачила стародавня Богданівка Домашньківського району на Миколаївщині таких мальовничих картин і баталій... У жовтисеюсе село на Південних Бугах у сільському районі області зблився ті, хто викаже себе нащадками українського козацтва, хто коче відродити славу предків, ознайомити з нею діти та онуки. Господарі свята — кресміні козак а шароварі й понах зустрічали гостей у імпровізованому козацькому таборі з усіма традиційними атрибутами — веслами, куклою, дудочкою, кулеметом, демонстрували свою вправність, силу, відвагу. А допомагали гоце артисти й колективи обласної художньої самодіяльності. Допізна вони співаки й танцювальні, залучаючи до хорів старого й молодого.

Арсен КЛОПЧИНКОВ,
Фотос Олександр КРЕМКА.

Зверніть увагу

Вертольоти з вінницькою маркою

Донедавна Вінницький авіапромисловий завод (тепер — авіаційний) був найбільшим у світі по ремонту майже всіх літаків Ан-2, вертольотів К-26, Мі-2. Тепер попит на його послуги скоротився до мінімуму, і колектив підприємства практично залишився без роботи.

Уряд України пішов зустріч авіапромисловцям. Відповівши до національної програми тут переобладнали завод вертольотів К-12В, усі комплекти до яких надходять з підприємств України: дингути із Запоріжжя, ре-

дуктори із Миколаєва, колонки з Києва, фозелі виготовляються майже вичинами. Літаки Ан-2, вертольоти К-26, Мі-2 майже з'являються у 1996 році. Під цю програму на 1993 рік ахділено півмільярда карбованців.

Колектив авіаційного заводу також виконає тролівербу, конструкцію якого розробили КБ Антонова.

Віктор

КАРАУЗ.

Контакти

Щоб не пропасти поодинокі

Саме для цього об'єдналися а асоціацію спільних підприємств «Валта» три київських підприємства — українсько-хорватське «Браво П.П.Д.», українсько-канадсько-американське «Аполло» й українсько-італійське «Лініо Таска Електронік».

Свою мету асоціація, за словами її президента Володимира Гітін, містить у координації виробничої діяльності СІІ, що входять до її складу, спрямованої на випуск найширшого асортименту товарів народного споживання, поліпшення їхньої якості й насичення ними споживачого ринку. Діяльність асоціації передбачає всебічний розви-

ток зовнішньоекономічних зв'язків. Ажме СІІ, які входять до її складу, вже мають ділові контакти з рядом зарубіжних фірм, що дає можливість без посередників реалізовувати товари, які надходять з-а кордону, за цінами значно нижчими за ринкові.

«Валта» передбачає співробітництво з державними, кооперативними й іншими підприємствами, незалежно від їхньої відомчої приналежності й територіального розташування.

Ірина ХАЛІФ.

До круглої медалі — круглу суму

Місцевий «Економічний» виділа щорічний випускним студентам цієї області по 5000 карбованців кожному. А металю виготовлено майже 1000 юнаків та дівчат Вінницьчини.

Вони отримали перше платформу освіту; він був спонсором республіканської металетичної олімпіади, переказав гроші на придбання обладнання для спеціальної лабораторії у Рівненському ліцеї «Інтернат».

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Рівне.

Вилучу — одержув премію

Із засудили за злочини крадіж медіа Чиренської області державних підприємств та об'єктів. Від. Премія коштує їм славетного буювницького зображення Володимира Залозецького, що жив і працював у м. Ірпінському.

Незалежно від високі відзнаки удостоїлися сім лікарів. Крим-ларівського складності, вони не в державі проплати виготовили в розмірі 25 мінімальних окладів.

У парламентах світу

УПЕРЕД, З
НОВИМИ СИЛАМИ

Громадянська війна, що бушувала від травня до грудня того року, анесла свої корективи до списку народних депутатів акцій законодавчого органу Таджикистану — хто вийшов з «тарчачої» точки, хто добровільно склав свої повноваження, кого надзгодна куля. Щоб залучити вакантні місця, в республіці було проведено додаткові вибори. На 18 депутатських крісел претендували 32 кандидати.

Особливості теперішніх виборів полягає в тому, що немає жодного кандидата, которого було б висунуто від політичної партії або руху, — жаже голова «тарчачої» фракції, що добровільно склав свої повноваження, коли Холмурод Шаріпов. — Усі імена названо в трудових колективах, навчальних закладах за місцем проживання.

Таджицький парламент, що поповнився своїм рядом, напружений тим, що зайнявся нагальною справою. На перший після тривалої перерви сесії Верховної Ради 230 депутатів мають обговорити й прийняти великий пакет документів.

Юрій КУШКО.

Душанбе.

Передовий досвід

ПОТРІБЕН ЗАХИСТ.
СОЦІАЛЬНИЙ

Національний семінар на тему «Ринок праці і соціальний захист населення Узбекистану» почав роботу в Ташкенті. Він проводиться за ініціативою Кабінету міністрів республіки. На перших двох днях представники міністерств освіти, праці, фінансів, охорони здоров'я, а також Всезаїтного банку обговорюють питання соціального захисту населення центральноазиатських республік. У роботі семінару також візьмуть участь 20 міжнародних експертів. Вони запропонують проекти підтримки малозабезпечених людей і шляхи їх реалізації.

Зульфія РАСУЛІ.

Ташкент.

Скандал

«І ВІДПІЛІТИТЬ
НАРОД ПО
ЗАСЛУГАХ»

Колішній міністр оборони Грузії Теміа Кітовані звинувачує керівництво інформаційно-розвідального служби країни в тому, що її предстаністю встановили за ним стеснені і прослуховують його телефонні розмови.

За словами Т.Кітовані, він надіслав протест керівництву інформаційно-розвідального служби І.Баташвілі і зажадав негайно припинити стеснення, заявивши при цьому, що грузинські спецслужби одержують тіліні традиції КДБ. Т.Кітовані вважає, що це порушення його громадянських прав і депутатського імунітету, що жоден депутат грузинського парламенту не застрахований від подібного розслідування. Він не виключив також можливість політичних убивств у зв'язку з імовірним акриєматом незаконної діяльності чиновників Національного банку Грузії. Екс-міністр оборони недовдоволює пристроєм у своєму виступі по грузинському телебаченню, що живе відповідних заходів і якщо власті не одуматься, найбільш часом народ би відплатив по заслузі.

Бекіс БАРАТЕЛІ.

Тбілісі.

ЄВРОПА МАЄ БУТИ ЗАЦІКАВЛЕНА,
ЩОБ МИ ШВИДШЕ СТАЛИ НА НОГИ

Виступ голови Руху В'ячеслава Чорновола на семінарі
Північноатлантичної асамблеї «Україна
і європейська безпека» в Києві

Хочу викласти кілька оцінок, які відображають позицію найбільшій політичній силі в Україні, що перебуває в опозиції, — Народного руху України.

Ми насамперед вітаємо сам факт проведення в Києві семінару Північноатлантичної асамблеї, що засвідчує наше прагнення інтегруватися до єдиної європейської сім'ї нашої Європи.

Саме завдяки питаннях колективної безпеки в Європі. Ми хотіли б бачити в майбутньому НАТО не як оборонний блок однієї частини Європи проти другої, а як орган єдиної системи колективної безпеки всіх європейських народів, у тому числі й України, а може, навіть і Росії. З цього погляду вважаємо за бажане розширення рамок НАТО шляхом поступового включення до нього посткомуністичних держав Центральної і Східної Європи.

Велику загрозу європейській безпеці і співпраці бачимо у спробах створення або об'єднання збройних сил або окремих збройних сил або окремих системи колективної безпеки країн СНД, тобто відношення в дещо зведеному складі системи Варшавського договору. Україна, проголосивши себе позаблоковою державою, поки що опирається спробам вилучити її до такого військового союзу. Але економічний шантаж з боку нашого сусіда і непослідовність політики всіх лідерів союзу ініціативи української влади у стосунках з Росією не дають твердих гарантій на майбутнє. Рух за відновлення своїх відносин з СНД і встановлення рівноправних двосторонніх відносин з Росією та іншими постімперськими державами без будь-яких політичних чи управлінських майданчиків. Думаю, Європа теж не зацікавлена у відтворенні на своїх континенті імперської чи неімперської структури і протистояння.

Ідея України як буферної держави для Європи, висловлена Бжезінським та іншими політиками, не новат завдяки своїй неспроможності. Поки Україна виконувала цю роль

іще тисячу років тому і пізніше. І ми підтримуємо ідею тісної співпраці держав Балто-Чорноморського регіону не як протипази Росії демократичній, а якою ми хочемо мати нормальні відносини, а як засвою про Росії імперської чи неімперської, якою вона може стати.

Цей потрібний усім Європі буфер має бути ідеальним. Тому Україна, як ключова держава цієї зони, повинна бути мостом в економічному та військовому відношенні, а також політично стабільною, як національна держава. На жаль, ми ще далеко від цього ідеалу. Розпадається об'єднання — розпадається, застаріли системи економіки, і суб'єктивні. На жаль, нашим демократичним силам через їхню слабкість і роз'єднаність не вдалося після проголошення незалежності держав змінити політичну систему й усунути від аламі стару комуністичну номенклатуру, ворожу до реформ і до ринкової економіки. Тому щодо реформ ми, роблячи певні спроби їх здійснювати, все ж такі відстаємо від майже всіх посткомуністичних держав, випереджаючи хіба що Білорусь. Але з'являлися і перспективи.

Київська дітя тому парламент України прийняв рішення про референдум про довіру й Верховний Рад у вересні цього року, результати якого неважко передбачити. Але речі, такий референдум і дострокові вибори нового парламенту на багатопартійній основі Рух домагається протиставити домію. Якщо ж хочуть зосередити наліній парламент, депутатом якого я є. До його заступ можна віднести проголошення незалежності й, зрештою, спробу реформити державу. Але якщо не буде обрано нового парламенту на багатопартійній основі, доки не буде реформовано всю систему влади на цій же основі згор даних, говорити про перспективу розвитку ринкової економіки і про необротність демократичних процесів в Україні не доводиться.

Так само, очевидно, проблематичне до таких виборів

і членство України в Раді Європи. Я думаю, що Європа об'єктивно зацікавлена в тому, щоб Україна швидше вийшла з глибокої економічної кризи. Якою має бути допомога? Чи треба йти шляхом жорстких рекомендацій Саїтського банку і Міжнародного валютного фонду, сподіваючись на західні кредити? Не краще ший шлях привів до успіху. Приклада — Бразилія, яка дестабілізувала виправдану рекомендацію й політику, а її заборгована економіка ще не вийшла із стагнації. І, наприклад, — Південна Корея. Майже не отримувати західних кредитів і доплати, вона стала одним із чотирьох «тигрів» Південно-Східної Азії протягом приблизно п'ятидесяти років. Знаємо і зия Вайцана Гавеса, де коал він був президентом Чехословаччини, що дошій Чехословаччин не потрібні були кредити й позички, а потрібні західні науки, а реніт чехи і словаки зробили самі.

Нам іще треба теж визначити свій шлях, з чим ми досі не визначилися, заплізлилися. Може, це буде трітій шлях, наш власний, український — шлях засвоєння західних технологій і заохочення західних інвестицій, але більшої орієнтації все ж так на власні сили. Ажже Україна — потенційно багата держава з великими можливостями, треба бути зацікавленими, щоб ми швидше стали на ноги і не стали осерскам нестабільності в такому важливому регіоні.

Як хочемо бачити Росію демократичною, а не Росію імперською. Ми просто маємо реально відлучити безпеки, безпеки для нас і, за великим рахунком, безпеки для всієї Європи.

Тому, якщо говорити про виклик України Європі і світові, то це виклик миру і стабільності. Ми — за створення єдиної Української держави, обов'язково демократичної Української держави, без корисливих чи червоних аліантів, яка слугуватиме запорукою безпеки у нашому регіоні, й у цілій Європі.

Експрес-інформації

Хорватія кордонів
не закриває

І не змінює політику щодо біженців, заявив віце-прем'єр і міністр закордонних справ республіки М.Граніч. Він у такій спосіб спростував повідомлення деяких інформаційних агентств, що хорватські власті не пускають на свою територію біженців-мусульман з Боснії. М.Граніч наголосив, що кордони Хорватії відкриті для біженців, але тут введено жорсткіший, ніж раніше, контроль. За його словами, через Хорватію з початку війни пройшло 600 тисяч біженців. Міністр додав, що республіка вже витратила на всі потреби мільярд 600 мільйонів доларів, а від світового співтовариства не одержала й однієї десятої цієї суми.

Пора референдумів

Президент Азербайджану А.Ельчиєв погодився на проведення референдуму про довіру главі держави, повідомив на засіданні Національних зборів міністр закордонних справ республіки Т.Гасимов. «Будь-яке інше рішення не було б легітимним», — наголосив міністр.

Водночас виконуючий обов'язки прем'єр-міністра Туреччини Е.Йеню заявив, що турецький уряд виступає за те, щоб поділ в Азербайджані завершився в рамках демократичного процесу, розпочатого після проголошення незалежності республіки.

Досягнуто згоди

з питання про формування тимчасового ковідного уряду Камбоджі між лідерами провідних супротивних угруповань країни — ФУНСІПЕК та Народною партією Камбоджі (НПК). Глава монархічної партії ФУНСІПЕК, яка перемогла на недавніх виборах, принц Норолон Ранаріт та прем'єр-номінальний уряду Хун Сен заявили, що у формуванні ковідного уряду будуть участь й інші партії. За словами принца Ранаріта, формування тимчасового кабінету планують завершити до початку липня, після чого, як парламент країни підтвердить достроку між партіями згоду.

Дорогі сучасники

Діями опозиції, що виплилися потім у збройний сутич з правоохоронними органами, республіці завдають збитків на 17 мільярдів рублів, повідомив Президент Чечні Д.Дудаєв. виступаючи на засіданні Кабінету міністрів. Цей рахунок має бути пред'явлено лідерам опозиції. Президент закликає надавати гострий критиці керівників підприємств, які не здають у банк шоденний витіток. Особливо це стосується автозавантажених станцій. Такі особи треба звільнити з посади.

За повідомленнями наших власних кореспондентів та зарубіжних інформагентств.

НАДЕЖНОСТЬ
И КАЧЕСТВО

Робочие комплексы на базе Novell NetWare™ v.3.11, 3.11
Материальные системы на базе ОС SCO Open Desktop™ 2.0 (UNIX)
Системы автоматизированного проектирования: математические и проектные платформы
Системы автоматизированного проектирования: сканеры HP ScanJet IIi HP ScanJet IIi HP ScanJet IIi
Профессиональные графические системы: сканеры HP ScanJet IIi HP ScanJet IIi HP ScanJet IIi
принтеры формата А3, А4, мониторы 17" 19" русскоязычные версии Aldus PageMaker™ v.4.0

WESCOM

319046, Харьков, ул. Пожарского 7/10
Тел. (0572) 94-76-91, 94-15-42, 93-70-73
Факс (0572) 94-35-73, 94-16-58

ДВА ГОДА ПОЛНОЙ ГАРАНТИИ, ДОСТАВКА И УСТАНОВКА!

Військо

На заступу молодого
Українського державця,
намагався стати на сторожі
господарі націоналізму.

В процесі війни не продали
народу України.

«Я — не товариш полковник, я — пан полковник!»

Можливо, через це не доходили руки до з'ясування справжніх причин їх появи. А як пояснили ж мені лідири осередку СОУ на них посилалися покрання, як сніг на голову, ще у 1992 році, за попереднього командира за те, що, мовляв, вони перші в Німечці приїхали на військову Україну. Через таку «націоналізованість» пережили чимало неприємностей від керівництва, віддали зневагу промірським настроєм однокласників, які не заборилися з'ясувати «націоналізм», «висококош».

— З новим командиром ми заприятелювали душа в душу, — розповідає майор С.Перець. — 13 серпня минулого року осередок прийняв рішення, у якому підтримав заходи Шаловалова щодо зміцнення дисципліни, міжкласової злагоди. Для гарнізону закупили книги з історії України, роти охорони допомогли створити народознавчий світлицю, алаштували зустрічі з письменником, народним депутатом Романом Іваницьким, представниками Чернівецького козацького полку.

Проте наша ініціатива та наполегливість у справі патріотичного виховання на основі державотворчої ідеї виявлялися українською дією дуже швидко зростає його ілюзії. Нічого з наших пропозицій не бралися до уваги, стосунки погіршувалися. Прикладом може бути такий випадок. Як я поштовхнув командир гарнізону виймає на місце конфлікту командира з міліціонерами і, не підтвердивши згодом, що вони були «п'яні», потрапив до нього в особисту немість.

В обсягах адміністративних мей показали не менш різкий документ, ніж «чорна» характеристика на С.Перця. Протокол опитування свідків, пояснення-рапорти про інцидент 5 грудня 1992 року передав своїм начальникам лінійного відділення станиці Ніжин М.Хомич. З них видно: УАЗ-469 командира авіаполку виймає аж на перон, що за-

боронено. На вичливе зауваження старшини М.Коржа В.Шаловалов зернено випирає його: «Не товариш полковник, а пан полковник!» і відмовляється показати документи. Книжки добрих маток він владштував прокухулю у відділенні міліції, телефоном намагався викликати підмогу: «Батькало, в ружжя!» (На своє горе, капітан С.Поворозюк у той час чергував по айської частині і все це чув). Не дай Боже, якщо айської виконали наказ і прибули батальйоном розбиратися з міліцією!

Полковник В.Шаловалов всі ці свідчення називав чистісішим наклепом. Проте чому ж садиби не насправляли протидію заводу переліченим?

Вибіркову переправу мотивацію покрання. Майже на кожну догану — аргументоване спростування, з запитами щодо їх законності. Ось у січні С.Поворозюк на зібранні офіцерів оприлюднив інформацію про несправедливий з його точки зору розподіл квартир. І того ж дня він був попереджений про несповну службу відповідно. Командир полку поставив на голосування питання про припинення діяльності СОУ. А в «об'єктивному» акті, написаному іншою переробленою з даними полковником Ю.Полозком, серед численних порушень фігурує лише одне (!) вилучення — С.Поворозюк, який має «низькі дані».

— Торік війткою мені видали кваліфікацію «Майстр», вважали склад на «добре» залік, — дається аін, — а тепер я «професійно несприятливий». Це після 15 років служби!

Ще в лютому 1993 року майор С.Перець був членом атестаційної комісії, а сьогодні ж він очікує звільнення.

Від багатьох вищих офіцерів чує, що В.Шаловалов погугував полк від розпаду, що це таємничий командир і що його не він, то... У це віряться. Але й шевченків в іншому: полк ніколи не ставе сильний тільки страхом, третімчю відрізняючись покранню, коли його віддали і офіцери будували лише службовими намірами-кошопітаннями. Сила полку — у патріотизмі, людських стосунках. А цього саме й бракує в Ніжинському гарнізоні. Пан полковник і не помітив, як само нанайбільшу опору за кілька місяців перетворив на силу, що конфронтую, описує.

Сергій ПАНЧЕНКО.

Чернівецька область.

Урочисто відзначили своє 50-річчя Дніпрова. Будівельники гвардійської авіації дислокуються у Півдні. Ісцуними його почався далекий 1941 року.

На сніго прибули колишні льотчики, інші військові, а також

представники зирбуїжних країн, авіаційники в Україні. Льотчиків стіснює демонструючи майстерність на різних типах літаків, дельтапланів і монопланів. З полковником стріляють інструментами парашутистів.

Освіта

Український острів у Горлівці

Працівники міського управління освіти болять, щоб їхні діти навчалися саме тут. Як діти Донбасу, хвище майже на радощах, побувай я і нерестувний погір горлівської української поліції.

Зручні, охайні, прекрасно оформлені кабінети. Діти тут навчаються до о пів на першій годині. Потім — перерва, під час якої вони мають можливість відпочити у спортзалі, класі ритмики, переглянути телепередачі. Зрештою (хоч не і деше дивно), полегати, розслабитися на каналі. А о 17 — знову до навчання.

Діти часто затримуються і після уроків. Зокрема, а комп'ютерного класу, бо в кожного учня — персональний комп'ютер, інформації тут навчаються, грючесь. 6 а гімназії і класи машиннопису, ритмики, домашнього господарства.

Горлівський український гімназії лише рік. І «квартира» вона покла в загалом неописаний школі з російською мовою навчання. Але з перспективою розширення. В разі потреби. А про те, що

«потреба» не забератися, свідчать хоч би такий факт: минулого року проведено набір до першого, п'ятого, шостого, дев'ятого, десятого класів і претендентів було більше двох на місце. «Правдою» на перспективу української гімназії і близький рівень викладання англійської мови. На уроці англійської у п'ятому класі мене вразило, наскільки діти звикли до англійської мови, дискусують, сіло мовою. Валентина Степанівна Гаришова, директор гімназії, поділяла секретом такого успіху: молодого викладача англійської вона переманила з

інституту іноземних мов. І пів вчителька, до речі, а директор гімназії — викладач російської мови й літератури, без будь-яких проблем опанував українською мовою й тепер володіє нею досконало. Зауважу, що перші вдалі кроки гімназії стали можливими й завдяки значній матеріальній допомозі Сергія Полова, активіста руху, та Бориса Іваненки, керівника орендного підприємства «Хвиля».

Запитав «український острів» в Горлівці з думкою, що «Східний» і побачити майбутнє України. Ми колись, напевне, стали «східноземлем».

Анатолій ЛАЗОРЕНКО, член правління донецького обласного товариства «Просвіта».

ПЕРЕБІЛЬШЕННЯ НЕМАЄ. Є НЕДООЦІНКА

(Зв'язання.
Початок на 9-й стор.).

Висхідні тенденції в Україні не дозволили використовувати високоспецифічні та чутливі тест-системи зарубіжних фірм, тому в Україні на практиці застосовують, запроваджені на це Міністерством охорони здоров'я СРСР, такі основи діагностики, як використання постійних препаратів була фірми Росії. У 1992 році надійшло 26,3 тисячі наборів для діагностики захворювань іх суміш. Про це свідчать результати перевірки, яку провів Інститут гігієни і контролю. Тому для України значущим є виробництво тест-систем на СНІД. Це нова специфічна група ідентифікації, яку поділяють на дві підгрупи: гомосексуальну, уроджену, гомосексуальну, гомосексуальну. Її створення дасть можливість, оскільки то, аналізувати клінічний спектр питань діагностики багатьох ві-

русних та спадкових хвороб
людей.

За очимами ВООЗ у України належить до регіонів з лийким рівнем поширення СНІДу. Але це належить до категорії «високого ризику». Спочатку, можливо, виявляти всіх носіїв ВІЛ-інфекції, і тому їх кількість визначасться орієнтовно. Крім того, особливості України є те, що імунна система населення внаслідок чорнобильської трагедії критично ослаблена і це є найбільш небезпечним фактором для розповсюдження будь-якої інфекції і особливо СНІДу, який вражає саме імунну систему.

Не треба забувати, що з самого початку проблема СНІДу в Україні і в Радянському Союзі вирішувалася на чужині. Залишки заразної крові вивозилися за кордон, а чужацька наука нічого не зробила для ідентифікації вірусу СНІДу ні в Росії, ні в Україні. Ніхто не знає, який власне тип вірусу існує в Україні. І вже говорять, як шпандує.

Особливі увагу приділяється захоронованню дітей. Так, у США СНІД уже вийшов до числа десяти основних причин смертності серед дітей, причому, що найбільшкими роками він займає 1-ту позицію.

Динаміка розвитку епідемії СНІДу має складну структуру. Вона характеризується ураженням контингенту. Так, у США епідемія СНІДу майже три рази хвилі. Два перших хвилі були пов'язані з гомосексуальністю. Під час другої хвилі вихлюпують наркотики у вену, але хвиля ще не завершилася. Третя хвиля охопила широку популяцію людей унаслідок гетеросексуальних контактів з тими, які були заражені під час перших двох. Остання хвиля здійснюється невідомо, але може охопити (пийманий потенціал) практично всю населену частину населення.

Незважаючи на досить коротку історію епідемії СНІДу (яка перейшла потім у пандемію) щодо нього усталилися й певні стереотипні уявлення, які відображають тільки частину всієї картини. Так, вважається, що ВІЛ розвивається і уражає лише певні лілітні. Насправді вір здатний розвиватися в різних клінічних людини (за, можливо, що й в усіх), і інфекція сприяє загальному ураженню організму: опору

трібні фундаментальні наукові дослідження, щоб ми могли не перетворитися і ми в країну, де немає перспектив. СНДУ в одні з «найгірших» у світі.

Необхідно також звернутися до науки, яка не вивчає тільки і за-за кордону надходять прилади, реактиви, тест-системи іноземних фірм, які за допомогою цих тест-систем дають вирішення проблем СНДУ. На все на державу коштує грошей, а наслідок є сумно. Як ситуація абсурдна. Подібна система існує і з консурсним науковим співробітництвом. Прошлі від Національного інституту на виконання досліджень в галузі проблем СНДУ, а отримати грошей. Треба змінити такі проблеми, щоб можна було домогтися, щоб роботи з СНДУ мали пільгові привілеї, щоб не було проблем з фінансуванням. Перш за все щоб на виконання відповідних завдань з СНДУ програма була виконана окремо статтею до державного

бюджету України. Необхідно також мати валютні асигнування, особливо на період відсутності своїх тест-систем для перевірки банків крові, сумнівних випадків, придбання апаратури та реагентів тощо.

Особливо увагу заслуговують соціально-правові та етичні проблеми СНІДу. На жаль, існуючі положення, рекомендації ВОЗУ та інші документи не дають змоги вийти з цього кола. Вийтисть, населення і значний пропашарок лікарів слабо поінформовані щодо названої проблеми.

На закінчення ще раз наголошу на тому, що сьогодні є тільки один важкий, який можна використати в боротьбі проти СНІДу. Це пропаганда здорового способу життя, заохочення всіх відомих засобів профілактики.

Хотілось б, щоб статистичні дані про відносну малу кількість хворих і носіїв ВІЛ в Україні не заспокоювали тих, хто ретинений до вирішення цієї проблеми.

НОВА ХВОРОБА – НОВІ ПІДХОДИ

Початок епідемії СНІДу від вірусу ВІЛ спостерігався наприкінці 70-х років. А у 80-ті СНІД уже мав характер епідемії, тобто став глобальним явищем.

Як вважають, нині на Землі існують три основних осередки розповсюдження СНІДу. Один з них у Центральній Африці. Два інші — у США (західні та східні узбережжя з центрами у Нью-Йорку та Каліфорнії). Мабутов, уже можна говорити і про четвертий центр — у Європі.

До середини минулого року за весь час пандемії у всьому світі було зареєстровано близько 400 тисяч хворих на СНІД (у каліфорнії не в латентній формі). З урахуванням недостатньо опрацьованої діагностики (маючи на увазі всі країни світу) і за відсутності у багатьох випадках достовірної інформації вважають, що за минуле десятиліття на СНІД захворіло разом до 1 млн. людей. Точну кількість інфікованих визначити значно складніше, особливо тих, хто без клінічних проя-

За деякими оцінками, на одного хворого припадають 100 інфікованих. Але тоді потрібно припустити, що сьогодні у світі інфіковано вже 100 млн. чоловік. У той же час, за вибірковими даними ВОЗ, тільки до 2000 року очікується 25–30 млн. інфікованих та тільки кілька тисяч хворих. З огляду на ці дані, сьогодні в світі має бути приблизно 10 млн. інфікованих. Згідно з останніми даними, у світі зареєстровано 8–10 тис. хворих на СНІД та 8–10 млн. інфікованих. То-

бо, на одного хворого припадають 22—27 інфікованих. Але тут потрібно враховувати, що виявлені далеко не всі хворі та інфіковані. Є сумніші оцінки, згідно з якими кількість хворих на СНІД до 2000 року перевищить 100 млн. чоловік.

Особливі увагу приділяється захоронованню дітей. Так, у США СНІД уже вийшов до числа десяти основних причин смертності серед дітей, причому, що найбільшкими ризиками він займає п'яту позицію.

Динаміка розвитку епідемії СНІДу має складну структуру. Вона характеризується ураженням контингенту. Так, у США епідемія СНІДу майже три рази хвилі. Два перших хвилі були пов'язані з гомосексуальністю. Під час другої хвилі вихлюпують наркотики у вену, але хвиля ще не завершилася. Третя хвиля охопила широку популяцію людей унаслідок гетеросексуальних контактів з тими, які були заражені під час перших двох. Остання хвиля здійснюється переважно, але може охопити (пийманий потенціал) практично всю населену частину населення.

Незважаючи на досить коротку історію епідемії СНІДу (яка перейшла потім у пандемію) щодо нього усталилися й певні стереотипні уявлення, які відображають тільки частину всієї картини. Так, вважається, що ВІЛ розвивається і уражає лише певні лілітні. Насправді вір здатний розвиватися в різних клінічних людини (за, можливо, що й в усіх), і інфекція сприяє загальному ураженню організму: опору

**Віталій Кордюк, заступник
голови Національного комі-
тету, вчальник управління
наукових проблем**

ністичні інфекції при цьому завжди вторинні.

Окремо стоїть питання про можливість перенесення Вірусу комахами. Ще немає прямих доказів, які це підтверджували б. Але проведення аналізів свідчить, що вірогідність такого способу перенесення збудника хвороби надзвичайно низька, бо хоч вірус і надійно і довго зберігається в комах, він не подібно вірусам, що передаються через слину, передається у випадку, що вірус усеїдиється, не розмножується в них. Ось чому при повторному укусі вірус в організм людини взагалі може не потрапити. Або надійти в такій кількості, яка нездатна викликати зараження і навіть у найчутливіших людей.

Разом з тим, є вірогідні можливості непрямого перетину з ВІЛу номахиами. Крім того, часто відбуваються протиставлення, де в той час, коли ми «кусяємо», і тоді кожен з нас раніше «напилися кров'ю» хворого на СНІД, аалішніми на місці, де її вбили (часом це подражняє шпир), дають свідку за дозою збути крові краплі. Дивно, але ми маємо можливість чомусь в історії літературі не обговорювати.

ВІЛ не тільки, так би мовити, використовує ваді людства, але й являє інформацію щодо дії проти людщини всесукупної потужності різноманітних вірусів. Це досягається двома шляхами. З однієї боку, ВІЛ та його геном ДНК-копія мають структуру

що їх упізнають трансактори вірусів, а це надзвичайно важливо для ВІЛ. Іншого боку, ВІЛ сам і члени підсилення його функцій падаючими вірусами при чужезахисні функції люд відкриваючи в такий сп сп шлях як собі, так і б яким вірусам, які тепер муляють його ще дуж

Т. Д.

Однотично можливістю фліпінгів і лікування СНІДу потрібно врахувати поцінню появу нових можливостей та реальної можливості ВІЛу. Поки що найбільш широким є лікування хворих СНІДу препаратами азидотимідину (та іншими, схожими за механізмом дії). Однак є провідні інтенсивні дослідження інших сполук, що можуть блокувати ті чи інші процеси розвитку ВІЛу спричиненого ним інфекційного процесу.

Проте досвід лікув
азидотимідном засв
що у хворих, які отрим
препарат понад півроку,
виявлася ВІЛ-інфекція.
динк якої виявлявся в
разів більш стійким
даної сполуки. А в де
нох ливах гену, який
ротийно кодує транскрип
виявляються зміни ну
тділя.

Немає підстави сподіватися, що так само ефективно буде уникати мді будь-якого іншого хіміотерапевтичного препарату. Практика показує: попри всі зусилля вилікувати від СНІДу не вдалося нікого. Однак, лікування продовжує життю хворих і блокує: хід вірусу із латентної фази в активну.

У плані профілактики основні надії покладають на створення вакцини. Але тут ще багато принципово нез'ясованого. Досі проти ретровірусної інфекції взагалі не вдалося отримати вакцину. Показово щодо цього овеча хвороба візна-меді. Тривалі спроби знайти проти неї вакцину не вдалися.

Плануючи радикальні методи боротьби зі СНІДом, сьогодні формують яскраво виражені концепції. Одні вважають, як уже зазначалося вище, ретровірус — це фактично організм, який не можна вважати організмом, належним до геному вірусу, який зливаються з ним в одне ціле — і функціонально, і структурно. Інші вважають, що геному ретровірусу перебуваючи в ньому вторинно. Вилучити геному копію ретровірусу з геному неможливо. На сьогодні не тільки немає підходів, які уможливили б, щоб з нього вилучити, але й навіть зрозуміло, що це неможливо, тому що така можливість з'являється. Тут потрібні нові фундаментальні відкриття та фундаментальні дослідження, щоб мати здатність, як вже зазначалося, розвиватися в різних людських клітинах, а еспериментально це неможливо, тому мишиям з геном ВІЛу судять, що він може стати основою складеного геному ретровірусу, який передається в популяції.

Для боротьби зі СНІДом потрібні нові підходи, які сьогодні не існують. Вони ґрунтуються на фундаментальних уявленнях, пов'язаних із концепціями, пов'язаними з геном, з розумінням, а також на нових технологіях.

ПРОБЛЕМ БІЛЬШЕ, НІЖ ДОСЯГНЕНЬ

На даляку епідемії в світі вважалося, що СНІД вражає лише окремих осіб, що належать до так званих «груп ризику». Справді, у 1981–1984 роках більшість хворих на СНІД у США та Західній Європі становилий гомосексуалісти, наркомани та повії (до 80–90 відсотків). Але з поширенням пандемії стало з'ясуватися, що такий підхід є помилковим. З'ясувалося, що СНІД не визнає різниці між «класами» і «класами». За даними Українського центру з профілактики і боротьби зі СНІДом, лише 35 відсотків інфікованих громадян України належать до «класичних» груп ризику. Решта

— це особи, що ведуть звичайний спосіб життя, який не загрожує підвищенням ризиком інфікування

Значна частка наркоманів в країнах СНД постала реальною можливістю проникнення збудника СНІДу в середовище наркоманів і загрозю появу неконтрольованої епідемічного хвиля ВІЛ-інфекції серед цього прошарку населення. Така ситуація має місце в сусідніх державах, зокрема в Польщі, де близько 70 відсотків інфікованих становлять особи, що викликають характеристики шляхом ін'єкцій внутрішньовенно. Тож за умов широкого перетинання державного західного кордону в

Алла Щербивська, заступник голови Національного комітету, натальнин управління медичних проблем

Україні зростання кількості туристичних та комерційних візитів для населення України постає реальна загроза зараження на СНІД в так

Залишається можливістю інфікування збудників СНІДу і пацієнтів медичних установ через недостатню чистоту медичного інструментарію, через недоліки в системі його дезінфекції та стерилізації.

в Україні, починаючи з року, створено мережу ностичних лабораторій. А альким питанням вдоск

лення їх діяльності є постійна потреба в підвищення якості та методичного удосконалення діагностичних досліджень, недопущення, особливо під час обстеження дітей, помилок, пов'язаних з недостатньою кваліфікацією медичного персоналу, зокладно, з невідповідністю кваліфікації медичного персоналу, зокладно, з недостатньою кваліфікацією медичного персоналу, зокладно, з недостатньою кваліфікацією медичного персоналу.

раторії було обладнано відповідною технікою, яка за дванадцять годин надмірно експлуатуватиметься як вийшла з ладу. Постала нагальна потреба в заміні цього устаткування. На жаль, приклад, що виготовляють на підприємствах Росії і поставали певний час в Україні, не відповідає рівню сучасних вимог. Тому економічного задоволення і встановити ще більше погіршилися.

За цих умов здійсненню організаційних заходів, спрямованих на те, щоб в Україні мала місце належна робота лабораторного устаткування, У

(Захисника на 11-й стор.).

ФУНДАМЕНТ ВАШЕГО БУДУЩЕГО

АКБ «РАДОБАНК» осуществляет на территории Украины продажу сберегательных сертификатов номиналом 100.000, 500.000, 5.000.000, 50.000.000 карбованцев на срок не менее 2-х месяцев.

Вознаграждение выплачивается владельцу одновременно с возвращением вклада в расчете

240%

годовых за все время хранения.

Телефон для справок: 268-34-47

ФУНДАМЕНТ ВАШЕГО БУДУЩЕГО

ВНЕПРИБЛИЖИТЕ В КИЕВЕ!

7 - 8 июля 1993 года в Большом зале
Международного центра культуры и искусств
(бывший Октябрьский дворец, ул. Институтская, 1)

**театр моды
СЛАВЫ ЗАЙЦЕВА**

АУКЦИОН-ПРОДАЖА КОЛЛЕКЦИИ

**Вы можете приобрести
билеты за наличный
или безналичный расчет.**

Сделайте подарок
Вашим женщинам!

224-64-20

**УКРАЇНСЬКИЙ БАНК
«ВІДРОДЖЕННЯ»**
має честь оголосити

18 септя 1993 р.

завершується · перед-
плата на акції першого
випуску

Тільки для власників акцій першого випуску передбачено першочерговий продаж акцій

«Золотої полоси»
та інші підьги

Адреса: м. Київ-30 (ст.
м. «Університет»), вул.
М. Коцюбинського, 7,
кімн. 233.

Тел. 221-30-87

Перша Київська філія
м. Київ, Червонозоря-
ний проспект, 51.
Тел. 276-31-72.

Староніўська філія

м. Київ (ст. м. «Театральна»), вул. Б. Хмельницького, 16—22.
Тел. 225-31-83,
221-26-09.

TEKOM

**Державне виробниче об'єднання «ТЕКОМ»
ПРОПОНУЄ:**

транспортельні котельні установки, парові та водогрійні котли, обладнання хіміодоочистки, інше допоміжне обладнання. Зависимим об'єднання надає технічну допомогу в питанні монтажу, впровадження, модернізації та зміни обладнання.

Ми до ваших послугі

УКРАЇНА, 258830, Чернаська область, м. Монастирище, пул.
Львівська, 122, ДПО «ТЕКОМ», телетайп 147488 «ТЕМП», тлкс
147921 «ТЕКОМ», телефакс [04746] 2-23-07. Телефони [04746]
2-23-80, 2-22-32, 2-12-86.

Запасні частини до тракторів Харківського тракторного заводу (Т-150, Т-150М, Т-156 і т. ін.) — це не тільки ХТЗ, а й Лозівський новальсько-механічний завод, який виробляє до 40 відсотків комплектуючих деталей, вузлів до цих тракторів. Тільки на нашому заводі ви можете придбати:

мости у складанні,
мост без бортових редукторів,
деталі мостів,
деталі головних передач,
деталі бортових редукторів,
деталі вузла колісної групи,
карданні передачі у складанні,
нардани ВОМ,
деталі карданів,
опори задні,
опори проміжні,
деталі опор,
навісний пристрій у складанні,
деталі та вузли навісів,
деталі та вузли наметів,
гусенично-шліпні пристрої,
бульдозерні відвалки.
Опалити попередити — члпк, акредитовані
Поспішайте придбати!

З другого піріччя цілн продукції заводу різно зростає, що істотно звизьть наші можливості її придбати. Довідки за тліефонами: [057-45] 2-33-63, 75-6-87, відділ маркетингу.

